

**Rockwool Építészeti és Tűzvédelmi Konferencia
2012. február 16.**

Tűzvédelmi tervezői tevékenység

Mi a tűzvédelmi tervezés?
Ki lehet tűzvédelmi tervező?
Hol szükséges tűzvédelmi tervet készíteni?
Mi a tűzvédelmi tervek tartalma?

Lengyelfi László
elnök

Mi a tűzvédelmi tervezés?

Tűzvédelmi törvény 21. § (2) szerint:

- építészeti-műszaki tervdokumentáció részét képező tűzvédelmi dokumentáció, amely tartalmazza törvény és annak végrehajtási rendeletében előírt tűzvédelmi követelményeknek való megfelelés dokumentálását tervekkel és műszaki leírásokkal
- a beépített tűzjelző berendezés tervezése
- a beépített tűzoltó berendezés tervezése

Épületek komplex áttekintése, tűzvédelmi koncepció kidolgozása és összehangolása

- a tüzek keletkezésének elkerülése,
- a terjedés megakadályozása,
- az emberek és értékek menekülése, menekítése,
- a tűzoltás feltételeinek megteremtése érdekében.

Legfontosabb fázisa a tervezett épület tűzállósági fokozatának és tűzszakaszai számának gazdasági optimumra törekvő összehangolása az épületben folytatni kívánt tevékenységgel, technológiával, építészeti adottságokkal, tűzoltási igényekkel és a tűzvédelmi – biztonságtechnikai követelményekkel. A tervezés tűzvédelmi koordinálása.

Ki lehet tűzvédelmi tervező?

Étv. 32. § (3) A 34. § (1) bekezdésében meghatározott eljárások lefolytatásához és az építőipari kivitelezési tevékenység végzéséhez szükséges építészeti-műszaki tervezési, valamint építésügyi műszaki szakértői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével

(5) Az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői tevékenységet folytató személy csak olyan szakterületen végezhet tervezési vagy szakértői munkát, amelyhez e törvény szerint megfelelő tervezői vagy szakértői jogosultsággal rendelkezik.

Ttv. 21. § (2) az a természetes személy, aki tűzvédelmi szakértő, vagy tűzvédelmi tervezői jogosultsággal rendelkezik

OTSZ 288. § (1) Az építmények építészeti-műszaki tervezése során a tűzvédelmi műszaki kialakítást jogszabályban meghatározott esetben tűzvédelmi műszaki leírásba, tűzvédelmi dokumentációba kell foglalni. A tűzvédelmi tervfejezet készítése szaktevékenység, így megfelelő szakmai ismeretek birtokában végezhető

**TŰZVÉDELMI TERVET CSAK TŰZVÉDELMI
TERVEZŐ/SZAKÉRTŐ KÉSZÍTHET**

Tűzvédelmi szakértő

OKF nyilvántartásában szereplő Tűzvédelmi szakértők közül építészeti tűzvédelmi tervek készítésére jogosultak: I - építész, K - gépész, F – elektromos tűzvédelmi szakértő

47/2011. (XII. 15.) BM r. a tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályairól:

Építmények tűzvédelme (építész-, elektromos-, gépész tűzvédelmi szakértő)

1. Meglevő szakértők a szakértői engedélyeik lejártáig

2. Új szakértők

- tűzvédelmi mérnök, tűzvédelmi szakmérnök, építőmérnök, illetve építészmérnök tűz- és katasztrófavédelmi szakirányú végzettséggel, **vagy** építész vagy mérnöki kamarai tagsággal, felsőfokú állami végzettséggel és jogszabályban meghatározott felsőszintű tűzvédelmi szakmai képesítéssel **és**

- adott területen öt éves szakmai gyakorlat **és**

- OKF bizottság előtti vizsga

3. 2016. december 31-ig az aki

- építész vagy mérnöki kamara által vezetett névjegyzékben szerepel **és**

- részt vesz egy kamarák által szervezett tanfolyamon **és**

- 5 éves tervezői gyakorlattal rendelkezik

Tűzvédelmi tervező TUÉ

375/2011. (XII. 31.) Korm. r. a tűzvédelmi tervezői tevékenység folytatásának szabályairól:

- tűzvédelmi mérnök, tűzvédelmi szakmérnök, építőmérnök, illetve építésmérnök tűz- és katasztrófavédelmi szakirányos végzettség, és
- mérnöki vagy építész kamara által vezetett tűzvédelmi szakmai területen való névjegyzékbe vétel, és
- gyakorlati idő
 - végzettség megszerzését követően szerzett
 - 5 éves tűzvédelmi szakterületen végzett gyakorlattal vagy
 - felsőoktatási intézményben legalább 3 éves tűzvédelmi szaktárgy-
oktatói gyakorlattal vagy
 - kamarák valamelyikében építész, építési, tartószerkezeti, épületgépészeti, gépészeti, hő- és villamosenergetikai, gázipari, elektrotechnikai szakmai tagozatok névjegyzékében való szerepléssel vagy
 - érvényes építész-, elektromos-, gépész tűzvédelmi szakértői igazolvánnyal

Beépített tűzvédelmi berendezés tervezők

45/2011. (XII. 7.) BM r. a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről,

- 10. Beépített tűzjelző berendezéseket tervezők
- 11. Beépített tűzoltó berendezéseket tervezők

Szakvizsgára az a személy bocsátható, aki

- mérnöki végzettséggel és
- legalább egy év tervezési tevékenységet végző szolgáltató által igazolt gyakorlattal vagy tervellenőrzési gyakorlattal rendelkezik.

50/2011. (XII. 20.) BM r. a bejelentés köteles tűzvédelmi szolgáltatási tevékenységek szabályairól

A beépített tűzjelző- és a beépített tűzoltó berendezés tervezési tevékenység bejelentés alapján végezhető.

A tűzvédelmi szolgáltató, aki a tevékenységet ténylegesen folytatni kívánja a tűzvédelmi hatóságtól kérelmére nyilvántartási számot kap.

A tevékenységet végző szolgáltatónak vagy az általa foglalkoztatott személynek rendelkeznie kell érvényes tűzvédelmi szakvizsga bizonyítvánnyal

Magyar Mérnöki Kamara tervezői jogosultság iránti kérelemmel kapcsolatos eljárás

1. Területi kamaránál „Tervezői jogosultsági kérelem” és mellékleteinek benyújtása
2. Területi kamara minősítő bizottsága megvizsgálja a végzettség és a gyakorlati idő megfelelését
 - Átmeneti időszakra a tagozati minősítő bizottság véleményének beszerzése
3. Jogosultsági vizsgára való bejelentkezés és vizsga letétele
 - Vizsga általános és különös része 104/2006. Korm. r. vs. 375/2011. Korm r.
 - Vizsga letétele alóli mentesítés lehetősége

Hol kötelező tűzvédelmi tervet készíteni, illetve tűzvédelmi tervezőt bevonni? 1.

1996. évi XXXI. tv. a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról:

21. § (1) Jogszabályban meghatározott esetben az építészeti-műszaki tervdokumentáció része a tűzvédelmi dokumentáció

375/2011. (XII. 31.) Korm. r. a tűzvédelmi tervezői tevékenység folytatásának szabályairól:

- építmény külön jogszabály szerinti építésügyi hatósági (létesítési engedélyezéséhez és műszaki megvalósításához (kivitelezéséhez) szükséges tűzvédelmi dokumentáció készítésére
- tűzvédelmi dokumentációt kötelező készíteni, ha a vonatkozó jogszabály tűzvédelmi szakhatóság bevonását írja elő, és/vagy az építmény kettő vagy több pinceszintet tartalmaz

Hol kötelező tűzvédelmi tervet készíteni, illetve tűzvédelmi tervezőt bevonni? 2.

az építésügyi hatósági eljárásokhoz kapcsolódó terveknél:

- Az „A”-„C” tűzveszélyességi osztályba tartozó épületek,
- az „A”-„B” tűzveszélyességi osztályú helyiségeket tartalmazó épületek,
- az 500 m² - szintenkénti összesített - alapterület feletti közösségi helyiséget tartalmazó épület, valamint „D”-„E” tűzveszélyességi osztályba tartozó ipari, mezőgazdasági és tároló épületek,
- minden nagy forgalmú vagy tömegtartózkodásra szolgáló épület,
- mozgásukban, cselekvő-képességükben korlátozott személyek befogadására, elhelyezésére szolgáló helyiséget tartalmazó épületek,
- a pinceszintek kivételével a kétszintesnél nagyobb szintszámú lakó- és üdülőépületek építése esetén
- ahol két vagy több pinceszint létesül

a kiviteli terveknél:

- ahol az építményekre vonatkozó követelmények teljes körére kiterjedő kivitelezési dokumentációt kell készíteni,
- ahol a tűzvédelmi szakhatóság bevonásra került
- ahol két vagy több pinceszint létesül

Hol indokolt tűzvédelmi tervet készíteni, illetve tűzvédelmi tervezőt bevonni? 1.

Étv. 31. § (2) Az építmények és azok részeinek építése, bővítése, felújítása, átalakítása, helyreállítása, korszerűsítése során érvényre kell juttatni az országos építési szakmai követelményeket, különösen

- d) a tűzbiztonság követelményeit.

MINDEN ÉPÍTMÉNY TERVEZÉSE SORÁN BE KELL TARTANI A TŰZVÉDELMI ELŐÍRÁSOKAT

2011. október – 2012. január közötti OTSZ 288. § (1) szerint:
Minden terv része a tűzvédelmi műszaki leírás, dokumentáció.

- vízóra akna, támfal, reklámtábla, családi ház?
- tapasztalatok

Hol indokolt tűzvédelmi tervet készíteni, illetve tűzvédelmi tervezőt bevonni? 2.

MMK és TMKE közös javaslata szerint:

- „A-C” tűzveszélyességi osztályú épületek
- „A-B” tűzveszélyességi osztályú helyiséget tartalmazó épületek.
- 300 m² szintenkénti összesített alapterület feletti „D-E” tűzveszélyességi osztályú ipari, mezőgazdasági és tároló épületek
- OTSZ fogalmai szerinti közösségi funkciót tartalmazó épületek
- a kétszintesnél magasabb épületek, ahol a pinceszint nem számít bele a szintek számába
- a kettő vagy több pinceszintet tartalmazó épületek.

TOVÁBBÁ AZ INDOKOLTSÁG MÉRTÉKIG MINDEN OLYAN ÉPÍTMÉNYNÉL AHOL AZT A TŰZVÉDELEM ÉRDEKEI SZÜKSÉGESSÉ TESZIK

Tűzvédelmi tervek tartalma 1.

Építési engedélyezési terv:

- a) az építmény, létesítmény megközelíthetőségére,*
- b) a létesítmény oltóvíz ellátására,*
- c) a létesítmény, építmény tűzveszélyességi osztályba sorolására, az építmények tűzállósági fokozatára,*
- d) az alkalmazott épületszerkezetek tűzvédelmi paramétereire,*
- e) a tűszakaszok elhelyezkedésére,*
- f) a kiürítésre,*
- g) az épületgépészeti kialakításra, villamos és villámvédelmi rendszerre,*
- h) a tűzjelzésre és -oltásra,*
- i) a hő- és füstelvezetésre és kialakítására, és*
- j) a tűzterhelés meghatározására vonatkozó megoldásokat.*

Kiviteli terv:

- a) az építmény megközelíthetőségét, tűztávolságát,*
- b) az építmény oltóvíz-ellátásának biztosítását,*
- c) az építmény tűzveszélyességi osztályba sorolását, tűzállósági fokozatát,*
- e) az alkalmazott épületszerkezetek éghetőségi és tűzállósági paramétereit,*
- d) a tűszakaszok elhelyezkedését, a tűszakasz-határokat és azokon található nyílászárók és átvezetések leírását,*
- g) a kiürítési feltételek biztosítását,*
- h) az épületgépészet és a villámvédelmi rendszer kialakítását, valamint*
- i) a hő- és füstelvezetésre, tűzjelzésre és tűzoltásra vonatkozó megoldásokat.*
- f) a tűzterhelés meghatározását,*

Tűzvédelmi tervek tartalma 2.

az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.)

ÖTM r. szerint:

Általános előírások:

- A tervdokumentációt az építésügyi hatósági eljárás jellegének megfelelő - az 5. mellékletben meghatározott - tartalmú és részletezettségű dokumentumokból magyar nyelven kell összeállítani.
- A tervdokumentációt aláíró-címlappal kell ellátni.
- Az egyes különálló tervlapokon szerepeltetni kell a tervezők nevét és eredeti aláírását.
- A dokumentáció szöveges és rajzi részekből, valamint mellékletekből áll.
- Műszaki leírás főbb tartalmi elemei:
 - az építmény új rendeltetését, üzemeltetési technológiáját,
 - a tartószerkezeti, az épületgépészeti, villamos, villámvédelmi, zaj és rezgés elleni védelmi, hőszigetelési, munkavédelmi stb. megoldásokat, az energetikai követelmények kielégítésének módját,
 - a szakhatóságok által kért további információkat és az építési tevékenység környezetre gyakorolt hatását,
 - a rendeltetésszerű és biztonságos használathoz szükséges közművesítettséget, a közművesítés megoldását és a közműszolgáltatókkal szükség szerint történt egyeztetés eredményét.

Tűzvédelmi tervek tartalma 3.

Elvi építési engedélyezési tervdokumentáció

A tervek tartalmához, kidolgozottsági fokához igazodóan szükséges a tervezendő épület jellege alapján a legfontosabb tűzvédelmi követelmények (rendeltetés, tűzállósági fokozat, maximális tűzszakasz terület, tűztávolsági korlátok, beépített tűzvédelmi berendezések szükségessége) meghatározása, a tűzvédelmi koncepció alapjainak felállítása.

- a telek beépítésével kapcsolatos követelmények tisztázására szolgáló elvi építési engedélyezési dokumentációnak
 - Helyszínrajzot a tervezéssel érintett és a közvetlenül szomszédos telkek és az azokon - a tervezett építmény tűztávolságán belül elhelyezkedő - meglévő és tervezett valamennyi építmény körvonalrajzával,
 - tervezett építmény személy- és gépkocsiforgalmi be- és kijáratainak, valamint a gépkocsik telken belüli elhelyezésének jelölésével
- életvédelmi, tűzvédelmi követelményeket is érintő (szakhatósági követelmények tisztázása) elvi építési engedélyezési tervdokumentáció
 - az érintett szakhatóságok - építésügyi hatósági engedélyezési eljárást megelőző tervezői egyeztetés során - a felvetett szakkérdés tisztázásához szükséges mértéknek megfelelően határozzák meg
- a műszaki követelményeket előzetesen tisztázó – a jogszabályban meghatározott előírásaitól eltérő műszaki megoldások alkalmazhatóságára irányuló - elvi építési engedélyezési tervdokumentáció
 - az adott műszaki kérdés tisztázására elégséges részletezettségű tervrajzokból és műszaki leírásokból kell összeállítani

Tűzvédelmi tervek tartalma 4.

Építési engedélyezési (bejelentési) tervdokumentáció

Sok egyéb építészeti és műszaki kérdés mellett egy épület megfelelő tűzvédelmi felkészítése, a tűzvédelmi koncepció is az építési engedélyezési tervezés során alakul ki. E koncepció bemutatására szolgál az engedélyezési terv tűzvédelmi része.

- az épület funkciója, a benne folytatott tevékenység tűzvédelmi jellemzői;
- az épület megközelíthetősége;
- az épület telepítési- vagy tűztávolsága;
- az épület tűzveszélyességi osztályba sorolása;
- az épület tűzterhelése, tűzidő tartama;
- az épület tűzállósági fokozata, az alkalmazott épületszerkezetek éghetőségi és tűzállósági paraméterei;
- a tűzszakaszok száma, elhelyezkedése és alapterülete;
- belső és külső közlekedési területek, kiürítési útvonalak bemutatása;
- szomszédos építmények, épületrészek, tűzszakaszok közötti elválasztást biztosító alapszerkezetek és kiegészítő szerkezetek ismertetése;
- hasadó, illetve hasadó-nyíló felületek;
- csatornázási rendszerek és elfolyásgátló terek;
- beépített tűzvédelmi berendezések létesítésének szükségessége, elvárt funkcióik és főbb paraméterei;
- az épület épületgépészeti kialakítása, különös tekintettel a hőellátás, a szellőzés, a hő- és füstelvezetés, illetve túlnyomásos védelmek helyiségként ismertetése főbb paramétereikkel;
- az épület villámvédelmi rendszere;
- az épületvillamosság és az elektrosztatikus feltöltődés tűzvédelmi sajátosságai;
- a tűzjelzés és az épületben tartózkodók riasztása;
- a tűzoltási feltételek biztosítása;

Tűzvédelmi tervek tartalma 5.

Használatbavételi engedélyezési és bejelentési tervdokumentáció

- A tervrajzok méretarányára és tartalmára vonatkozó követelmények azonosak az építési engedélyezési dokumentációnál meghatározottakkal.

Fennmaradási engedélyezési tervdokumentáció

- A dokumentáció tartalmára vonatkozó követelmények azonosak az építési engedélyezési dokumentációnál leírtakkal. A szabálytalanul megépített vagy befejezetlen építmény esetében a jelenlegi állapotot és a szándékolt továbbépített állapotot külön-külön kell ábrázolni.

Tűzvédelmi tervek tartalma 6.

Tender illetve kiviteli tervek:

A követelmények teljes körére kiterjedő kivitelezési dokumentációt kell készíteni, mely az építők, szerelők, gyártók számára a gyártmányterv elkészítéséhez, a megvalósításhoz szükséges és elégséges minden közvetlen információt, utasítást tartalmaz, továbbá tanúsítja a követelmények teljesítését.

•A kivitelezési tervdokumentációban meg kell határozni:

•*a)* az összes építményrész, szerkezeti elem, beépített berendezés térbeli elhelyezkedését, méretét, mennyiségét,

•*b)* minőségének meghatározását,

•*c)* részletes, tételes költségvetési kiírást a technológiai folyamatok és minőség szerint csoportosítva (Önálló tűzvédelmi tételeket tartalmazó költségvetési kiírás?)

Készítése közbeni feladatok:

•A tender tervfázisban az építész, épületgépész, épületvillamossági és bármely egyéb szakági terv ellenőrzése, észrevételek megtétele és a tűzvédelmi tervezési folyamat eredményeinek az építész és az egyes szakági tervekben szerepeltetéséhez írásos, szükség esetén vázlatokkal történő adatszolgáltatás;

•Az elsőfokú tűzvédelmi hatóság építési engedélyhez kiadott szakhatósági engedélyében szereplő kikötések alapján a betervezett műszaki megoldások szakági tervezői és tűzvédelmi szakhatósági egyeztetése, tervekbe való beépítése;

•Adatszolgáltatás a tűzvédelmi tervezési feladatrészek során meghatározott műszaki tartalom tűzvédelmi vonatkozású tételeinek építész és szakági tender kiírásban történő szerepeltetéséhez;

•Tűzvédelmi műszaki leírás összeállítása, az engedélyezési tervhez, illetve a tender tervfázishoz képest pontosított tűzvédelmi - műszaki megoldások részletes ismertetésével;

Tűzvédelmi tervek tartalma 7.

Tűzvédelmi tervfejezet rajzi része:

Jelenleg nincs jogszabályi követelmény a tűzvédelmi tervdokumentációk rajzi részeinek tartalmi követelményeire. A rajzi részek tartalmára vonatkozó ajánlás elkészítését a Magyar Mérnöki Kamara Tűzvédelmi Tagozata tervbe vette. Elkészítéséig egy javaslat:

- Tűzszakaszok ábrázolása (különböző színű foltokkal, vagy a tűzszakaszhatárok vastag vonallal kiemelésével).
- Az épületszerkezetekre vonatkozó követelmények ábrázolása: a szerkezetek kiemelése színekkel és a színekhez tartozó tűzvédelmi követelmények felsorolása.
- Fali tűzcsapszekrények és kézi oltókészülékek kiemelése és ábrázolása, a tűzcsapok által lefedett területek bemutatása tömlőfektetési nyomvonalakkal.
- Kiürítési irányok berajzolása, menekülési útvonalak kiemelése, esetleg a kiürítési irányfényekkel.
- Hő- és füstelvezetés, légpótlás jelképes ábrázolása.
- Egyéb fontos információk szerepeltetése (pl. beépített tűzjelző rendszer, automatikus oltóberendezés stb.)

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

